

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

KD
06 NOV. 2007
200703620-59

Deres ref:
200600678-/TFS

Vår ref:
KS/2007/890

Oslo, 02.11.2007

**HØRING - FORSLAG TIL NASJONALT
KVALIFIKASJONSRAMMEVERK FOR HØYERE UTDANNING**

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Norges musikkhøgskole.

Som det vil framgå av uttalelsen, er Norges musikkhøgskole ikke tilfreds med måten forslaget til kvalifikasjonsrammeverk ivaretar egenarten i kunstfagene. Norges musikkhøgskole har hatt kontakt med kunsthøgskolene i Oslo og Bergen om dette, og er sammen med disse, villig til å bidra til å utvikle rammeverket videre til et redskap som kan ivareta hele bredden av norsk høyere utdanning

Med vennlig hilsen

Eirik Birkeland
Eirik Birkeland
rektor

Ingeborg Harsten
Ingeborg Harsten
direktør

Norges musikkhøgskole
Postboks 5190 Majorstua
0302 Oslo
Tel: +47 23 36 70 00
Faks: +47 23 36 70 01
E-post: mh@nmh.no
<http://www.nmh.no>
Bankgiro: 7694 05 00679

Besøksadresse
Slemdalsveien 11

Saksbehandler
Studiesjef Kjetil Solvik
kjetil.solvik@nmh.no
Direkte tel: 23 36 70 33

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL NASJONALT KVALIFIKASJONSRAMMEVERK FOR HØYERE UTDANNING

Norges musikkhøgskole har med interesse lest rapporten og forslaget til et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning. Rapporten gir en grundig og inngående drøfting av viktige problemstillinger og er et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med å utvikle et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Norges musikkhøgskole har likevel noen vesentlige innvendinger til det forslaget til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk som rapporten munner ut i. Disse innvendingene tar utgangspunkt i at det er svært ulike fagområder som skal omfattes av rammeverket. Dels gjelder det problematikk vedr. terminologi, dels den strukturelle oppbygningen av rammeverket og dels omfanget og graden av detaljering av deskriptorer. Avslutningsvis vil vi også kommentere arbeidsgruppens omtale av nivå i forhold til karakterskalaen.

Det er viktig at det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket blir utformet på en måte som er hensiktsmessig og relevant for hele bredden av fag i høyere utdanning, også kunstfagene. Selv om arbeidsgruppen har vært seg dette bevisst, jf. omtale på side 27 i rapporten, og har gjort forsøk på å bruke terminologi som kan omfatte også kunstfaglige utdanninger, må vi konstatere at dette ikke helt har lyktes. Det er en rekke formuleringer som ikke passer til alle typer utdanning. Vi vil anbefale at de kunstfaglige utdanningsinstitusjonene (i første rekke Norges musikkhøgskole og de to kunsthøgskolene) blir trukket aktivt inn i arbeidet med endelig utforming av deskriptorene, slik utvalget selv har antydnet på side 27 i rapporten.

Den inndelingen som er gjort i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse* er i seg selv problematisk.

- For det første avspeiler dette et snevert kunnskapsbegrep som er lite brukt i dag. Det kunnskapsbegrepet som er rådende i norsk høyere utdanning er vesentlig bredere og omfatter i grunnen alle tre kategorier. Det vil i seg selv være problematisk om det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket bruker en terminologi som er i utakt med vanlig bruk av terminologien i den sektoren som skal reguleres gjennom rammeverket. Også i lovverket finner vi bruk av et bredere kunnskapsbegrep enn det som er lagt til grunn i forslaget til kvalifikasjonsrammeverk, for eksempel i universitets- og høgskolelovens § 1-3 a) og § 3-4 (4). (Vi er kjent med at det også finnes eksempler på bruk av de samme tre begreper som utvalget bruker, bl.a. i NOKUT-forskriften.) Utvalget ser selv at dette er

problematisk (side 22, siste avsnitt), men begrunner inndelingen med at den brukes i mange andre land og i EU-kommisjonens forslag til rammeverk for livslang læring (EQF). Vi vil mene at hensynet til en konsekvent og hensiktsmessig terminologi i norsk sammenheng må veie tyngre. Måten dette er løst på i de såkalte Dublin descriptors synes mer hensiktsmessig.

- For det andre er denne inndelingen i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse spesielt problematisk i forhold til kunstfagene, eller mer presist; når de samme formuleringer og definisjoner skal være dekkende for både teoretiske, vitenskapelig innrettede fag, profesjonsstudier og kunstfag. Utvalget viser bl.a. til Bloom's taksonomi og har på side 15 i rapporten satt opp en del sentrale termer og de beskrivelser av disse som legges til grunn i forslaget til kvalifikasjonsrammeverk. Her er *kunnskap* nærmere definert, og så er ferdigheter definert som "*evne til å kunne bruke tilegnede kunnskaper og/eller utøvende eller skapende evner*". Med den snevre definisjon av *kunnskap* og den hierarkiske taksonomi som ligger til grunn, holder begrepene ikke i en kunstfaglig sammenheng. (Innplasseringen av utøvende eller skapende evner som en *ferdighet* er i seg selv svært problematisk.) For mange kunstfag vil det være slik at utvikling av ferdigheter (i en mer praktisk forstand) er et helt grunnleggende utgangspunkt for den kunnskapstilegnelse som skal finne sted, de mer overordnede ferdigheter som skal utvikles og den kompetanse som skal oppnås. Slike grunnleggende praktiske ferdigheter omfattes imidlertid verken av kunnskapsbegrepet eller ferdighetsbegrepet som legges til grunn. Det kan være mulig å utvide deskriptorene slik at de i større grad også dekker begreper som er relevante for kunstfagene, men samtidig vil det føre til – i enda større grad enn i det foreliggende forslaget – at alle deskriptorer ikke vil være gyldige for alle fagområder. Hvis den samme hierarkiske modell skulle opprettholdes ville det også bety at den type grunnleggende praktiske ferdigheter det her snakk om, ville høre til i første kategori, altså kunnskap, og ikke under ferdigheter. Det er da mer hensiktsmessig å redusere omfanget av deskriptorene og gjøre dem mer generelle. Vi vil også vise til at den norske universitets- og høyskoleloven med tilhørende forskrifter etter hvert har fått gode formuleringer for å likestille vitenskapelige og kunstneriske arbeidsmåter og tenkesett. Norge ligger i så måte i front når det gjelder terminologi. Dette må videreføres også i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.
- For det tredje har utvalget selv problemer med å holde seg konsekvent til sin inndeling. F.eks. er å "*kunne anvende ... kunnskap*" en ferdighet i alle tre sykluser, mens det i 2. syklus også er plassert under kunnskap. Et annet eksempel er at å "*kunne analysere*" og å "*kunne treffe beslutninger*" i 3. syklus er plassert under ferdigheter, mens det å "*kunne vurdere*" er plassert under kunnskap.

Det relativt store antallet deskriptorer bidrar i seg selv til at deskriptorene må bli relativt spesifikke, og jo mer spesifikke de blir, jo mindre anvendelige blir de for hele bredden av norsk høyere utdanning. Vi vil derfor anbefale at de felles, nasjonale deskriptorene blir redusert i omfang og gjort mer generelle, mens mer fagspesifikke deskriptorer kan komme inn på et lavere nivå. I den sammenheng vil vi vise til prosessen med utvikling av de generelle kvalitative beskrivelsene av vurderingskriterier for den nasjonale karakterskalaen. Fra et utgangspunkt med et forslag med relativt fyldige beskrivelser, som samtidig passet dårlig for kunstfag, ble et vesentlig kortere forslag fremmet fra musikkutdanningene og etter hvert vedtatt av UHR som de endelige, overordnede kriterier. Så er det laget mer spesifikke beskrivelser for ulike fagområder.

Arbeidsgruppen har i kap 2.3.4 på rapportens side 23 noen betraktninger om gjennomsnittsverdier kontra terskelverdier, og forholdet til karakterskalaen. Det konkluderes med at *"arbeidsgruppen har med andre ord forsøkt å formulere deskriptorer som favner alle prestasjoner som omfattes av karakterskalaen for bestått. Videre gradering av prestasjonene skjer ved hjelp av karakterer."* Dette må oppfattes som at også karakteren E er tilfredsstillende dokumentasjon på at læringsmålene i henhold til kvalifikasjonsrammeverket er fullt ut innfridd. Når man ser på de generelle kvalitative beskrivelser av vurderingskriterier for den nasjonale karakterskalaen, blir dette problematisk. F.eks. inneholder beskrivelsen av karakteren D formuleringen *"med noen vesentlige mangler"*. Disse mangler refererer seg naturlig nok til læringsmålet som er satt for det aktuelle emne og program. Med en slik beskrivelse av karakterskalaen blir det ikke logisk å definere læringsutbytte i henhold til kvalifikasjonsrammeverket som det som skal til for å få karakteren E. I forhold til karakterskalaen bestått/ikke bestått, blir imidlertid arbeidsgruppens forslag mer relevant. Innledningsvis i kapittel 2.3.4 vises det til at i EQF beskriver deskriptorene en *typisk prestasjon*, og i Tuningprosjektet uttrykker de *generelt forventet læringsutbytte*. Begge disse formuleringer synes å stemme godt med beskrivelsen av karakteren C som et uttrykk for *"en jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder"*. Det er dermed vanskelig å se at det arbeidsgruppen har lagt til grunn er forenlig med verken beskrivelsen av den norske karakterskalaen eller de prinsipper som er lagt til grunn i EQF og Tuning-prosjektet.